

Modrá karpatská slečna

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Malebnými valašskými kopci končí na západě rozsáhlé evropské pohoří Karpaty. Valašsko je tak geologicky, ale i svými rostlinnými, zvířecími obyvateli a nakonec i místními lidovými zvyky, písněmi a nářečím mnohem blíž Slovensku než Čechám. Příroda státní hranice neuznává, a tak na Valašsku rostou květiny, které jsou doma v Karpatech – na Slovensku, v Rumunsku, Ukrajině nebo Polsku. V Čechách, za řekou Moravou, tyto karpatské rostliny vůbec nerostou.

Jednou z rostlin, která roste pouze v pohoří Karpat, je modrokvětá ladoňka, druhovým jménem jak jinak, než karpatská (latinsky *Scilla kladnii*). Tuto modrokvětou drobnou rostlinku můžeme potkat na Vsetínsku v několika maloplošně chráněných územích. Na Bystríčce v přírodní památce U Vaňků a v Jarcové v přírodní památce Bražiska. Roste také dále v povodí Bečvy ve vlhčích listnatých lesích na několika místech až po Přerov a také v luzích mezi Přerovem a Kroměříží. A dost. Dál na západ už ji nepotkáme.

Ladoňka kvete velmi brzy ještě před olistěním stromů,

už v březnu a dubnu. Velmi rychle vyrostou z podzemní cibule dva až tři zelené listy a rychle také vykvete. Proč tak spěchá? Musí rychle využít světlo dopadajícího na povrch půdy. Závodí s okolními habry, duby a lípami, které ji zastíní, až se také zelenají. Ladoňka karpatská je zařazena mezi silně ohrožené druhy naší květeny. Proč je tak ohrožená? Neroste jen tak někde, potřebuje

řídce listnaté lesy. A těch rychle ubývá, protože se ekonomicky nevyplatí.

Ohrožena je nejen pozvolným zastíněním vhodných stanovišť, ale i přímým ničením svých ploch. Tak je tomu třeba na svahu U

Vaňků, kam má zasáhnout výstavba nové silnice mezi Valašským Meziříčím a Vsetínem. Ohrožena je také nenechavými přírodolci, kteří přesazují rostliny z volné přírody do svých zahrádek.

Chcete-li se letos vypravit za ladoňkami, můžete se zúčastnit exkurze, která proběhne v sobotu 2. dubna a povede do přírodní rezervace Doubek u obce Zámrsky. Sraz je na vlakovém nádraží Hustopeče nad Bečvou v 9 hodin.

Jana Tkáčiková, botanik, Muzeum regionu Valašsko, Muzeum Valašské Meziříčí

